

Нафта и гас приоритет региона

Балкански пројекти за транспорт енергената, пренос струје и изградњу путева биће већ на јесен разрађени, каже генерални секретар Савета за регионалну сарадњу

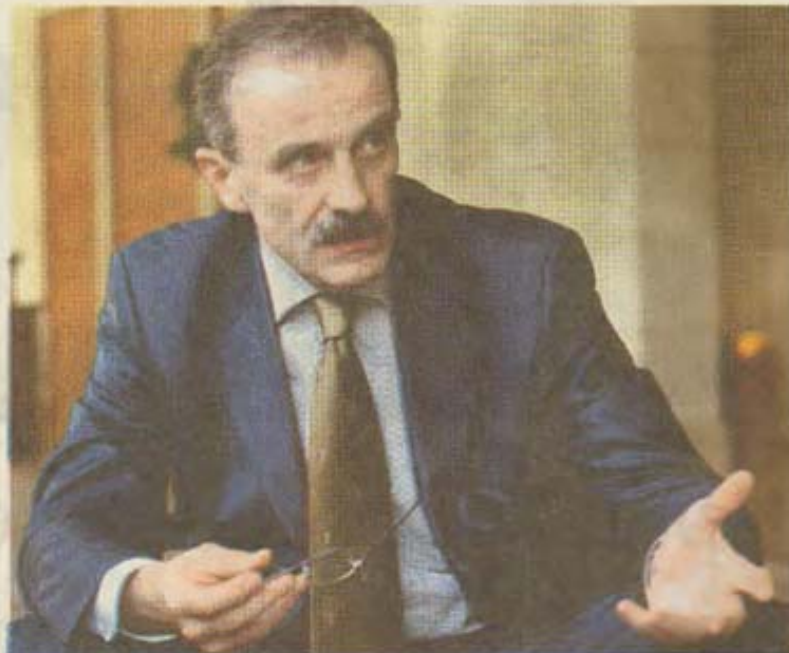
ИНТЕРВЈУ

ХИДО БИШЧЕВИЋ

Бивши главни уредник загребачког „Вјесника“, касније хрватски амбасадор у Турској и Русији Хидо Бишчевић однедавно је на челу Савета за регионалну сарадњу, наследника Пакта за стабилност југоисточне Европе. У овој организацији заступљене су све балканске државе – од Турске до Хрватске и од Молдавије до Албаније – са више од 130 милиона становника, а као генерални секретар Савета Бишчевић је почео турнеју по региону у оквиру које је јуче имао разговоре у Министарству спољних послова Србије. Он каже да ће први пројекти за развој региона већ на јесен бити оперативнио разрађени. „Они се пре свега односе на транспорт нафте и гаса, на пренос струје, на изградњу магистралних путева, коришћење водених путева, модернизацију железнице. Предстоји нам отварање преговора о транспортној заједници југоисточне Европе, по угледу на Енергетску заједницу југоисточне Европе“, објашњава бивши државни секретар у министарству спољних послова Хрватске.

Како ће ти пројекти бити финансирани?

Европска комисија ће издвојити знатну суму за праћење и реализацију тих пројеката, а Светска банка и Европска банка за обнову и развој у сарадњи са

Хидо Бишчевић

Европском инвестиционом банком припремају се да оснују једно заједничко координационо тело које ће пратити те пројекте у финансијском смислу. Владе региона ће пријављивати те пројекте једним делом финансирати њихову реализацију. Очигледно је препозната политичка потреба да се кроз убрзани развој помогне модернизација југоисточне Европе и да се владама југоисточне Европе помогне у остваривању њихових евроатлантских тежњи. Међународне институције – од Европске комисије до финансијских институција – схватиле су да је ово можда преломни тренутак да се помогне и да се не дозволи повратак на старо стање.

Како се доносе одлуке у Савету?

Консензусом свих чланица, али треба

разликовати Савет од тако да кажем његовог надзорног одбора у којем су земље донатори и друге заинтересоване земље које учествују у финансирању и у буџету нашег секретаријата. Ми смо одговорни политичком телу – Процесу за сарадњу у југоисточној Европи и његово смо извршно тело.

Значи да одлуке доносе и земље које су у надзорном одбору, као Сједињене Америчке Државе или Норвешка? Да.

Поменули сте евроатлантске интеграције. Постоји ли нека веза Савета са НАТО-ом?

Формално не, али је у завршној декларацији последњег самита НАТО-а Савет за регионалну сарадњу описан као један од елемената напретка у области безбедности у овом региону.

Може ли Косово да постане члан Савета?

Ми смо Косово у форми Умник/Косово наследили од Пакта за стабилност, чији смо правни наследник. Постоји могућност да Приштина затражи пријем, али ће одлука зависити од политичких разговора које ће водити Приштина, Београд и међународна заједница о будућој улози Уједињених нација. Мислим да треба пронаћи такву форму да се, уз помоћ УН, може наставити сарадња у регионалном оквиру.

В. Радомировић

Балканска група у ЕУ?

Заменик генералног секретара је Јелица Минић, бивши помоћник министра иностраних послова Србије и Црне Горе и један од оснивача Европског покрета. Она каже да се може очекивати да регионална балканска сарадња опстане и када све земље уђу у ЕУ – као што данас у Унији постоје Нордијска група, Вишеградска група земаља централне Европе или Балтичка група.

„За наш регион веома је битан развој људских ресурса, па је идеја да се направи мрежа центара изврсности како би се младим људима омогућило да студирају у другим земљама региона. Занимљиво је да је развој људских ресурса идентификовала и Светска банка у својој најновијој студији као један од приоритета за будући развој региона. До сада је био проблем уредити пословно окружење, инфраструктуру, а сада главно питање постају људи, квалификовани људи у различитим областима. Од тога ће зависити конкурентност региона – колико ће он бити интересантан за домаће и стране инвеститоре“, објашњава Јелица Минић.